

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Vlaamse overheid
Koning Albert II-laan 20 bus 19
1000 BRUSSEL
www.vreg.be

Beslissing van de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

van 21 februari 2017

met betrekking tot de wijzigingen van het
contract van toegangsverantwoordelijke, voorgesteld door de beheerder van
het plaatselijk vervoernet van elektriciteit

1. Situatieschets

Bij brief van 22 december, ontvangen op 23 december, legde Elia de wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke (ook 'ARP-contract' genoemd) voor aan de VREG met vraag om goedkeuring.

Krachtens artikel I.3.1.1. van het TRPV treden modelcontracten van de beheerder van het PVN, Elia dus, pas in werking 60 dagen na overmaking aan VREG ter goedkeuring.

Hoofdstuk I.3 Modelcontracten en procedures van de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet
Artikel I.3.1.1 Behoudens andersluidende bepaling in de Vlaamse energiewetgeving treden modelcontracten en procedures die door de beheerder van het Plaatselijk Vervoernet zijn opgesteld in uitvoering van dit Reglement alsook alle wijzigingen die eraan worden aangebracht, pas in werking indien ze twee maanden voor hun inwerkingtreding ter goedkeuring werden overgemaakt aan de VREG. Bij gebrek aan beslissing binnen twee maanden wordt de goedkeuring geacht stilzwijgend verworven te zijn.

De VREG ziet er in het kader van zijn goedkeuringsbevoegdheid op toe dat de voorwaarden voor toegang tot het plaatselijk vervoernet evenredig en niet-discriminerend zijn.¹

2. Procedureel - antecedenten

De consultatie van de betrokken marktpartijen bij het opstellen en wijzigen van modelcontracten, en het rekening houden met de gemaakte opmerkingen, is een cruciaal element om te komen tot een evenwichtige, door de contractspartijen gedragen contractuele regeling.

De consultatie van de voorgestelde wijzigingen aan het toegangscontract verliep in 2 fasen: een **informeel** en een **formeel** traject werd gevolgd.

Informeel traject

Voorafgaand aan de thans voorliggende formele vraag tot goedkeuring, doorliep Elia een informeel traject van consultatie.

De wijzigingen aan het ARP-contract werden besproken tijdens de Workgroup² Balancing van 7 november, de WG Belgian Grid van 22 november 2016 en de plenaire User's Group van 8 december 2016.

De voorgestelde aanpassingen aan het ARP- en toegangscontract werden door Elia toegelicht in de FORBEG-meeting (WG Elektriciteit) van 10 oktober 2016.

De VREG maakte in die fase geen commentaar over aan Elia.

Formeel traject

Het formele traject bestond uit de publieke consultatie, aangekondigd via nieuwsbrief van Elia. Alle informatie (i.e. toelichtingsnota en het ARP-contract met de voorgestelde wijzigingen) werd via de

¹ Art. 37, 6a) jo. 10 van de [Richtlijn 2009/72/EG](#) van het Europees parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot intrekking van Richtlijn 2003/54/EG

² Voormalige naam is 'Taskforce Balancing'.

website van Elia³ ter beschikking gesteld. De publieke consultatie liep van 7 november tot 2 december 2016.

Op 23 december 2016 ontvingen we via brief alle relevantie documenten:

- de brief van 22 december: daarin wordt geschetst wat de aanleiding en dus het voorwerp van de wijzigingen is, het gevolgde traject met onder meer informatiesessies (Belgian Grid) en consultatie, en een korte bespreking van de tijdens consultatie ontvangen opmerkingen met inbegrip van het gevolg dat aan deze opmerkingen gegeven werd;
- een consultatienota: het betreft de toelichting bij de wijzigingen met het oog op de consultatie;
- versies van het goed te keuren contract van toegangsverantwoordelijke: met en zonder track changes:
  - o een vergelijking met huidige, vigerende versie
  - o een vergelijking met de geconsulteerde versie;
- PowerPointpresentatie gegeven op FORBEG-meeting (WG Elek) van 10 oktober 2016
- ontvangen antwoorden consultatie
- consultatierapport in de vorm van slides

Elia bezorgde ons tevens de tijdens de consultatieperiode binnengekomen reacties van Eneco, Febeg, Febeliec en de vertrouwelijke reactie van een marktpartij.

Elia gaf in de brief ook aan dat uit een extra nazicht van de Nederlandse en Franse versie van het ARP-contract bleek dat een voorgestelde aanpassing (art. 18) in de Nederlandse versie van de tekst niet volledig in overeenstemming was met het voorstel in de Franse taal, dat als juist werd gezien. Elia gaf in dezelfde brief ook aan dat ze de partijen die hierdoor geïmpacteerd zouden kunnen zijn telefonisch ingelicht heeft en dat deze geen bezwaar geuit hebben met het conformeren van de Nederlandse versie aan de Franse versie.

3. Bespreking

3.1. Beschrijving van de voorgestelde wijzigingen

3.1.1. Eerste fase van pilootproject “Bidladder”

Een eerste serie wijziging aan het ARP-contract beoogt het aanpassen van het ARP-contract aan een eerste fase van het project Bidladder.

Dit project heeft tot doel het mogelijk te maken een platform voor “vrije biedingen” van flexibiliteit, waarbij Balancing Service Providers⁴ elke dag biedingen van flexibiliteit doen afkomstig van productie-eenheden met een CIPU-contract⁵ evenals niet-CIPU-eenheden⁶.

Een eerste fase van het project focust op het mogelijk maken van deelname **van netgebruikers aangesloten op het transmissienet of plaatselijk vervoernet van elektriciteit** in het actuele, wettelijke kader **waarvoor een regeling van Energieoverdracht niet nodig is**. Concreet betekent dat

³ <http://www.elia.be/en/about-elia/publications/Public-Consultation/Publieke%20consultaties/2016-modifications-to-the-ARP-contract>

⁴ “Balancing Service Provider” of BSP is een subcategorie van Dienstverlener van Flexibiliteit of FSP. Het gaat over een FSP die specifiek balancingdiensten zoals primaire, secundaire of tertiaire reserve aanbiedt aan de TNB.

⁵ contract voor de coördinatie van de inschakeling van productie-eenheden

⁶ niet-CIPU-eenheden betreffen zowel productie-eenheden zonder CIPU-contract als demand response

voor het Vlaamse Gewest dat, in deze eerste fase, de Bidladder toegankelijk zal zijn voor netgebruikers op het transmissienet of het plaatselijk vervoernet van elektriciteit (zie figuur 1, bron: *toelichtingsnota Elia*):

- waar de BSP, de leverancier en de betrokken ARP's (de ARP van de netgebruiker en de ARP van de BSP⁷) **een en dezelfde partij zijn** (ook het geval "impliciete flexibiliteit" genoemd)
- waar een **bilateraal akkoord bestaat** tussen de BSP, de leverancier en de beide ARP's om zich te onttrekken aan de regeling van Energieoverdracht⁸. (ook het geval "opt out" genoemd)

	Leveringspunten TSO-net (incl. submetered & CDS)	Leveringspunten DSO-net
Aangeboden door BRP	Deel van pilotoproject	(1)
Aangeboden door FSP	(2)	(1),(2)

↓

(1) Deelname
afhankelijk van
besprekingen met
DNBs

→ (2) Deelname
afhankelijk van het
wettelijk kader
(cf. sectie 1.2)

Figuur 1: Scope van het pilotoproject BidLadder (bron: Consultatienota Elia september 2016)

Het valt te verwachten dat het Bidladder-project later in 2017 zal uitgebreid worden naar gevallen waar de FSP een partij is onafhankelijk van de BRP⁹ of de leverancier van de netgebruiker (na de introductie van een wettelijk kader) en naar het elektriciteitsdistributienet. Hiervoor zal er een nieuwe wijziging van het ARP-contract nodig zijn.

3.1.2. Evolutie R3-producten

De tweede wijziging aan het ARP-contract betreft de verdere evolutie van R3-producten. Vanaf 2017 worden de producten 'R3 Productie' en 'R3 Dynamisch Profiel' vervangen door de nieuwe producten 'R3 Standaard' (ter vervanging van 'R3 Productie') en 'R3 Flex' (ter vervanging van 'R3 Dynamisch Profiel').

Het grootste verschil is dat beide nieuwe producten toegankelijk zijn voor zowel productie-eenheden met een CIPU-contract als niet-CIPU-eenheden.

Aan de principes die het ARP-contract al bevatte voor de oude producten wordt echter niet geraakt. De wijzigingen gaan dan ook vooral over 2 nieuwe definities, het schrappen van een oude definitie (art. 1) en naamswijzigingen (art. 11).

⁷ Een ander principe dat men wil introduceren is dat elke FSP ofwel zelf evenwichtsverantwoordelijkheid opneemt ofwel een Evenwichtsverantwoordelijke aanduidt die verantwoordelijk is voor het evenwicht van de activatie van flexibiliteit. Dit werd voorgesteld in een studie van de CREG en wordt ondersteund door de VREG. Voor meer informatie verwijzen we naar het advies over flexibiliteit dat de VREG uitbracht (ADV-2016-01).

⁸ Voor een uitgebreide bespreking van de problematiek verwijzen we naar de Nota aan de DR betreffende de reactie van de VREG op de consultatie van het ontwerp van het pilotoproject bidladder van 06/09/2016.

⁹ Balance Responsible Party of BRP, een Engelse benaming voor Evenwichtsverantwoordelijke of ARP

3.1.3. R2 Non-CIPU

Een derde wijziging aan het ARP-contract betreft het pilootproject 'R2 non-CIPU'.

Deelname aan secundaire reserve of R2 is nu enkel mogelijk voor productie-eenheden met een CIPU-contract. Elia wil in de loop van 2017 een proefproject starten dat een aantal mogelijkheden wil testen voor de deelname van transmissie- en distributienetgebruikers met niet-CIPU aan R2, al dan niet via een dienstverlener van flexibiliteit (in het ARP-contract specifiek "Aanbieder van Evenwichtsdiensten" genoemd)¹⁰

Elia stelt voor dat, als zij een activatie van flexibiliteit vraagt aan een FSP in het kader van het pilootproject 'R2 non-CIPU', er geen correctie van de evenwichtssperimeter is van de evenwichtsverantwoordelijke van deze netgebruikers voor de duur van de wijziging of de onderbreking van deze activatie. Elia geeft ook aan de evenwichtsverantwoordelijke hiervan op de hoogte te brengen 15 dagen voor de start van het pilootproject en 15 dagen voor het einde van de operationele periode van het project.

3.1.4. Wijzigingen ARP-contract n.a.v. wijziging Elektriciteitswet

De Elektriciteitswet werd bij wet van 21 juli 2016 gewijzigd, hetgeen de ondersteuning van offshore windenergie-productie wijzigde. Concreet werd het mechanisme van het contract van aankoop-verkoop van elektrische energie en van beheer van de productieafwijking (georganiseerd door art. 7, §3 van de wet) opgeheven.

Voor het ARP-contract leidt deze opheffing ertoe dat de regels ter uitvoering van dit mechanisme in het ARP-contract moeten worden geschrapt, zodat de klassieke regels toepasselijk worden voor de offshore windenergieproductie.

3.1.5. Varia

- de definitie "Internal Day-Ahead Transfer of Energy" wordt consistent gemaakt met de definitie "Internal Intraday Transfer of Energy";
- de referenties naar het CIPU-contract worden geharmoniseerd in het ARP-contract en in het bijzonder annex 5 en 6;
- de definitie van "Leveringspunt" wordt aangepast vermits deze leveringspunten ook gebruikt zullen worden bij het aanbieden van evenwichtsdiensten.

3.2. Beoordeling van de wijzigingen

3.2.1. Inzake de procedure

De VREG wil in het algemeen bemerken dat de **consultatienota** aan de **stakeholders zeer duidelijk en goed gemotiveerd** was, maar dat dit **minder het geval** was voor het **consultatierapport**. Een aantal zaken werd aangegeven in slides, maar soms ontbrak het antwoord op vragen uit de reactie van stakeholders daarin¹¹, of motivatie van Elia voor bepaalde keuzes. Het is **mogelijk dat wensen van stakeholders niet gevolgd worden**, maar dat wordt best wel **gemotiveerd**, en dat was **niet altijd**

¹⁰ "Aanbieder van evenwichtsdiensten" of "Balancing Service Provider" is een subcategorie van Dienstverlener van Flexibiliteit of FSP. Het gaat over een FSP die specifiek balancingdiensten aanbiedt.

¹¹ Zo werd er geen antwoord voorzien op de vraag van Eneco over het R2 non-CIPU project of werd er geen motivering gegeven waarom bepaalde wensen van Febeg niet gevolgd worden.

duidelijk uit het consultatierapport. Misschien werd het antwoord aan de stakeholders bezorgd via een andere weg, maar dat blijkt niet uit het consultatierapport.

De VREG suggereert Elia om ook voor het consultatierapport **een nota met motivering op te stellen**, aangezien een dergelijke nota transparanter en makkelijker raadpleegbaar is voor alle marktpartijen dan een bilateraal antwoord, ook voor degenen die niet deelnamen aan de consultatie.

3.2.2. Eerste fase van het Pilootproject bidladder

Een eerste wijziging aan het ARP-contract betreft de eerste fase van het pilootproject bidladder, zoals besproken in punt 3.1.1, door de aanpassing van de volgende zaken:

Definities

De definities “Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden” en “Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Aanbieder van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden” werden toegevoegd en de definitie van “Leveringspunt” werd aangepast.

De stakeholders hadden geen opmerkingen op deze definities. De VREG heeft geen principiële bezwaren tegen de definities, maar wil wel aangeven dat:

- er geen definitie is voor “evenwichtsdiensten”;
- de detailopmerkingen van de VREG uit punt 3.2.3 ook geldig zijn voor deze definities.

Aanpassingen aan het artikel 10 “Evenwichtsverplichtingen”

Elia stelt een aantal aanpassingen voor om duidelijk te maken dat er ook een onevenwicht kan optreden bij de Evenwichtsverantwoordelijke als hij zich verbindt als Toegangsverantwoordelijke aan de FSP, maar dat de Evenwichtverantwoordelijke in deze specifieke rol niet mag deelnemen aan reactief balancing. Dit laatste is een algemeen principe dat evenwichtsverantwoordelijken toelaat van het individueel evenwicht van hun portfolio af te wijken, indien dit het globale evenwicht van de regelzone kan helpen om in evenwicht te blijven. De formulering in art. 10.2 wil expliciet aangeven dat dit principe niet geldig is voor de nieuwe rol van de BRP verbonden aan “Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden”.

Een concreet voorbeeld: indien Elia aan een FSP zou vragen om 5 MW ‘R3 Freebids’ te activeren bij een netgebruiker, maar deze netgebruiker activeert ongevraagd meer: 9 MW. Het onevenwicht waarvoor de BRP van de FSP verantwoordelijk is, is de gevraagde flexibiliteitactivatie van 5 MW. Het kan zijn dat de extra, ongevraagde 4 MW het globale evenwicht zou helpen en dus dat de BRP van de FSP dit zou willen inzetten voor reactieve balancing. Dit laatste is de BRP van de FSP niet toegelaten in de nieuwe rol, de extra 4 MW zal gaan naar de individuele portfolioberekening van de BRP van de netgebruiker.

In deze eerste fase van het bidladder project is die BRP van de netgebruiker ofwel dezelfde partij als de FSP (en maakt het dus niet uit), ofwel sluit hij een bilaterale overeenkomst af met de FSP (commerciële onderhandeling).

In een tweede fase, en na introductie van een wettelijk kader voor Energieoverdracht, zullen deze transacties gereguleerd zijn en kunnen onafhankelijke FSP’s deelnemen aan bidladder zonder bilaterale overeenkomst. Maar zoals reeds eerder vermeld is daarvoor een nieuwe wijziging van het ARP-contract nodig.

Febeg en Eneco gaven een aantal algemene opmerkingen om rekening te houden voor de volgende fase van het project, maar gaan wel akkoord met de aanpassingen voor dit artikel. Alle stakeholders gaan akkoord met de voorgestelde aanpassingen.

De VREG gaat ook akkoord met de principes voorgesteld door Elia, maar begreep aanvankelijk de inhoud van het artikel niet. Dit werd slechts duidelijk na additionele toelichting door Elia. De VREG vindt daarom dat de verwoordingen in art. 10.2 vaag zijn en moeilijk te begrijpen voor een partij die niet op de hoogte is van de context van het project. De VREG zou willen suggesteren om met een voorbeeld te werken in een bijlage van het contract of op een andere, makkelijk te vinden plaats zoals de Elia-website.

Aanpassingen aan het artikel 11 “Toewijzing aan de Evenwichtsperimeter”

De toevoeging van een nieuw artikel 11.1.2 (a) gaat over de uitbreiding van het toepassen van “incentive correction”¹² naar energie¹³ van Tertiaire regeling van niet-CIPU-eenheden en over de modaliteiten om de Evenwichtsverantwoordelijke op de hoogte te brengen van de activatie zodat hij in de realtime geen tegenactivatie doet. Elia stuurt naar best vermogen een inschatting van het geactiveerde vermogen in de perimeter van de BRP per e-mail binnen de 15 minuten na de start van de activatie en nogmaals binnen de 15 minuten na het einde van de activatie.

De VREG gaat akkoord met de formuleringen uit artikel 11.1.2 (a) en volgens de VREG voldoen deze ook aan de bepalingen uit art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet (zie punt 3.3.4).

Aanpassingen aan het artikel 18 “Gegevensuitwisseling”

De toevoegingen aan dit artikel handelen over:

- De gegevensuitwisseling tussen Elia en de nieuwe rol van “Toegangsverantwoordelijke verbonden aan een Aanbieder van energie van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden”
- Verduidelijking van welke gegevens Elia rechtstreeks bezorgt en welke gegevens verstrekt worden via distributienetbeheerders of beheerders van een Gesloten Net, en welke reglementering of contract van hen op toepassing is.
- De toevoeging dat Elia niet verantwoordelijk is voor meetgegevens van derde partijen

FEBEG maakt hierover een bedenking wie dan de kwaliteit van deze meetgegevens zal garanderen, maar geeft wel aan te begrijpen dat een gegevensuitwisseling in near real-time niet eenvoudig op te zetten is.

De VREG heeft geen opmerkingen over dit onderwerp behalve 1 detailopmerking: de situatie van een gesloten distributienet gekoppeld aan het elektriciteitsdistributienet wordt ook gereguleerd door het toepasselijke technische reglement voor de distributie van elektriciteit.

Conclusie

In het algemeen gaat de VREG akkoord met de voorgestelde wijzigingen aan het ARP-contract met betrekking tot het pilootproject Bidladder. De VREG heeft een aantal bemerkingen en suggesties op

---

¹² De evenwichtsperimeter van de Evenwichtsverantwoordelijke van de FSP wordt aangepast omwille van de deelname aan de ondersteunende dienst.

¹³ Merk op dat dit dus wel wordt geïmplementeerd voor R3 Freebids met non-CIPU eenheden, maar niet voor R3 Flex.

de voorgestelde wijzigingen om een aantal details te verduidelijken. Deze opmerkingen zijn echter niet doorslaggevend en mogen dan ook gezien worden als **commentaar**.

⇒ De VREG gaat dan ook **akkoord** met deze wijzigingen aan het ARP-contract voor de eerste fase van het pilootproject Bidladder.

3.2.3. Evolutie R3-producten

De tweede wijziging aan het ARP-contract betreft *R3-producten*, zoals besproken in punt 3.1.2:

- de definities “Aanbieder van vermogen van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische Eenheden” en “Technische Eenheid” werden toegevoegd
- de definitie “Leverancier van dynamische profielen” werd verwijderd
- een aantal naamaanpassingen in art. 11

Er waren geen specifieke opmerkingen van de stakeholders over deze wijzigingen.

In het algemeen heeft de VREG geen bezwaar tegen de nieuwe producten of de openstelling van de deelname voor alle productie-eenheden en demand response, zolang het gelijke speelveld kan gegarandeerd worden voor alle netgebruikers. De principes voor deze producten, die de VREG reeds vroeger goedkeurde, blijven in het ARP-contract volledig dezelfde. Bijgevolg heeft de VREG dus geen opmerkingen over deze principes.

De VREG heeft echter wel enkele detailopmerkingen over de nieuwe definities:

- Het voorstel van definitie voor “Aanbieder van vermogen van tertiaire regeling van niet-CIPU Technische eenheden” is het volgende:

*“elke natuurlijke of rechtspersoon die vermogen van tertiaire regeling via aanpassing aan het profiel van netgebruikers van niet-CIPU Technische Eenheden, al dan niet in geaggregeerde vorm, aanbiedt **aan het Elia-Net** om te helpen bij het evenwicht van de Belgische regelzone”*

De VREG vraagt zich af waarom men hier spreekt over “aanbieden aan het Elia-net”. De definitie lijkt de indruk te geven dat enkel elektriciteitsdistributienetgebruikers¹⁴ hun diensten zouden aanbieden om het Elia-Net te helpen. Uit de toelichtingsnota lijkt het toch de bedoeling dat zowel elektriciteitsdistributienetgebruikers, netgebruikers aangesloten op het plaatselijk vervoernet van elektriciteit als transmissienetgebruikers kunnen deelnemen aan de R3-producten. De VREG wil dan ook voorstellen om de bewoording “het Elia-Net” te schrappen en te vervangen door “de Transmissienetbeheerder” of “Elia”. De diensten worden aangeboden aan de TNB in zijn rol van FRP¹⁵ en niet aan het Elia-Net.

- Het voorstel van definitie voor “Technische Eenheid” is het volgende:

¹⁴ De VREG wil de aandacht vestigen op de definiëring van de elektriciteitsnetten in de Vlaamse Regelgeving: wanneer men spreekt over distributienetgebruikers bedoelt men in de Vlaamse regelgeving zowel de netgebruikers van het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit als de elektriciteitsdistributienetgebruikers. Wanneer men spreekt over elektriciteitsdistributienetgebruikers, gaat het enkel over netgebruikers aangesloten op het elektriciteitsdistributienet en niet het plaatselijk vervoernet van elektriciteit.

¹⁵ Flexibility Requestor Party of Aanvrager van flexibiliteit. Elia koopt flexibiliteitsdiensten voor het bewaren van het evenwicht in de Belgische Regelzone.

*“een **installatie** (al dan niet opgenomen in een CIPU contract) aangesloten binnen de Belgische regelzone, dewelke gepre kwalificeerd is om evenwichtsdiensten te leveren aan Elia;”*

De VREG is op zich niet tegen een bredere definitie van technische eenheid, want dit kan het principe van technologie-neutraliteit ten goede komen. De VREG wil echter wel aandacht vragen voor het gebruik van het woord “installatie” en de verwarring die dit kan veroorzaken zonder definitie. Het is bijvoorbeeld niet duidelijk voor de VREG of een Technische Eenheid die valt onder vraagbeheer de volledige site achter het aansluitingspunt omhelst, dan wel of dit ook kan gaan over een deelproces van de site. De VREG zou daarom voorstellen om:

- ofwel te verduidelijken dat het gaat over een installatie zoals gedefinieerd in het FRT
- ofwel een specifieke definitie in te voeren voor het begrip “installatie”
- ofwel een omschrijving toe te voegen van wat bedoeld wordt
- ofwel een ander begrip dan het woord ‘installatie’ te kiezen.

De VREG ziet de bovenstaande opmerkingen echter niet als doorslaggevend om als voorwaarde voor goedkeuring van het ARP-contract te stellen. Bijgevolg zijn deze detailopmerkingen te beschouwen als **commentaar**.

⇒ De VREG gaat akkoord met de wijzigingen aan het ARP-contract betreffende de evolutie van de R3-producten.

3.2.4. R2 Non-CIPU

Een derde wijziging aan het ARP-contract betreft het pilootproject ‘R2 non-CIPU’ zoals reeds beschreven in punt 3.2.3. Er werd een nieuw artikel 11.1.2. (e) toegevoegd naar aanleiding van een pilootproject dat Elia lanceert voor de levering van R2 door niet-CIPU-eenheden. Bij de activatie van deze flexibiliteit zal er geen perimetercorrectie plaatsvinden vermits het een pilootproject betreft.

De reactie van de stakeholders kan men als volgt samenvatten:

- **FEBEG** ondersteunt het pilootproject ‘R2 Non-CIPU’ en vindt het goed dat er een duidelijk kader wordt gecreëerd, maar heeft volgende bedenkingen:
  - FEBEG kan enkel akkoord gaan met de voorgestelde oplossing (geen correctie van de evenwichtspereimeter) in het kader van een tijdelijk proefproject, maar vindt dit geen duurzame oplossing voor het functioneren van de R2-markt met non-CIPU deelnemers. Een definitief ontwerp gebaseerd op de basis van resultaten van het proefproject moet voor FEBEG een regeling voor een neutralisering van de impact van de activatie op de ARP bevatten, alsook hoe de ARP zal geïnformeerd worden.
  - FEBEG vraagt aan Elia om een paragraaf toe te voegen die aangeeft dat de Evenwichtsverantwoordelijke niet aansprakelijk is voor de onevenwichten veroorzaakt door een activatie in het kader van het pilootproject ‘R2 non-CIPU’.
- **Eneco** vraagt zich af waarom het corrigeren van de evenwichtspereimeter ook niet getest wordt in het proefproject, aangezien het volgens hen juist een van de doelen van het proefproject is om de impact van een activatie op de evenwichtspereimeter te testen.

In het consultatierapport geeft Elia aan akkoord te gaan met de vraag van FEBEG om een paragraaf toe te voegen die aangeeft dat de ARP niet verantwoordelijk is. Een gelijkaardige paragraaf werd ook reeds voorzien voor het vroeger genaamde product, R3 DP (nu “R3 Flex”). Bijgevolg is er dus nog een bijkomende wijziging aan art. 11.1.2 (e).

Elia geeft echter geen antwoord op de vraag van Eneco in het consultatierapport.

De VREG begrijpt de bezorgdheid van FEBEG over het algemene kader voor deelname van non-CIPU, maar is verheugd dat zij akkoord gaan met de stelling van Elia dat het enkel over een proefproject gaat met een beperkte omvang, zodanig dat zij dit kunnen aanvaarden. Verder werd ook rekening gehouden met de opmerking van FEBEG over aansprakelijkheid.

De vraag van Eneco werd niet beantwoord en de VREG zou ook graag de motivatie hieromtrent kennen. Zoals reeds aangegeven in punt 3.3.1 denkt de VREG dat het beter is om een consultatierapport te schrijven in de vorm van een nota en niet enkel in de vorm van slides om ook een schriftelijke motivering of antwoord op dit soort vragen te kunnen meegeven.

Verder wil de VREG nog een bijkomende opmerking maken: het Vlaamse Energiedecreet bepaalt in artikel 4.1.22/1 het volgende:

De netbeheerder of zijn werkmaatschappij brengen de evenwichtsverantwoordelijken onmiddellijk op de hoogte van de onderbreking of van de beperking van de afname en injectie van de productie-eenheden, aangesloten op hun net en de modaliteiten hiervan. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen betreffende welke gegevens worden vrijgegeven en de wijze waarop deze worden vrijgegeven.

In het kader van het proefproject zal Elia de geïmpacteerde evenwichtsverantwoordelijken op de hoogte brengen 15 dagen voor de start en het einde van de operationele periode van het proefproject. De VREG acht een periode van 15 dagen niet conform de term “onmiddellijk”, en moeten dus op het eerste zicht een inbreuk op dat artikel vaststellen.

Echter, Elia heeft ook een paragraaf toegevoegd die de geïmpacteerde **ARP vrijstelt van verantwoordelijkheid van onevenwicht**¹⁶, het proefproject beperkt in de tijd en omvang, en er was **geen enkele opmerking van de geconsulteerde marktpartijen** op de periode van 15 dagen ondanks het feit dat zij wel op de hoogte zijn van het bestaan van dit artikel.

Om al die redenen kan de VREG de inbreuk op art. 4.1.22/1. van het Energiedecreet gedogen. Dit neemt niet weg dat de VREG Elia verzoekt om een inspanning te leveren om - in de mate van het mogelijke - de modaliteiten met betrekking tot het op de hoogte brengen van de Evenwichtsverantwoordelijken aan te passen. Als dit niet binnen de mogelijkheden van het proefproject valt, moet Elia dit motiveren t.a.v. de VREG.

Verder vraagt de VREG ook aan Elia om, als er een kader voor het volledige product ‘R2 non-CIPU’ wordt ingevoerd rekening te houden met de bepalingen uit het Energiedecreet.

In het algemeen beoordeelt de VREG de wijzigingen van het ARP-contract m.b.t. ‘R2 non-CIPU’ als evenwichtig in het kader van een proefproject dat beperkt is in de tijd en omvang.

De VREG vraagt Elia wel om rekening te houden met de vermeldde opmerkingen van zowel de VREG als de marktpartijen, indien Elia een volledig kader voor ‘R2 non-CIPU’ zou willen introduceren.

⇒ De VREG gaat dan ook **akkoord** met deze wijzigingen aan het ARP-contract op voorwaarde dat:

¹⁶ Volgens de VREG moet men art. 4.1.22/1 vooral zien in het licht van een informatieplicht voor de impact op de Evenwichtsverantwoordelijke, indien de ARP verantwoordelijk blijft voor het onevenwicht zoals bij andere flexibiliteitsproducten.

- Elia in de mate van de mogelijkheden van het proefproject de modaliteiten met betrekking tot het op de hoogte brengen van de evenwichtsverantwoordelijkheden aanpast conform art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet en, als dit niet binnen de mogelijkheden van het proefproject valt, dit te motiveren t.a.v. de VREG.
- Elia rekening houdt met art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet, als zij een volledig kader voor 'R2 non-CIPU' zouden willen introduceren buiten het huidige proefproject.

3.2.5. Wijzigingen ARP-contract n.a.v. wijziging Elektriciteitswet

De loutere aanpassing van het ARP-contract aan wijzigingen van de federale elektriciteitswet behoeft geen goedkeuring.

3.2.6. Varia

De VREG heeft geen opmerkingen bij de door Elia voorgestelde wijzigingen voorgesteld als "varia" (zie punt 3.1.5.).

4. Beslissing

Overwegende dat Elia in voldoende mate rekening heeft gehouden met de opmerkingen van de marktpartijen;

Overwegende dat alle geconsulteerde marktpartijen akkoord gaan met de voorgestelde wijzigingen met betrekking tot de eerste fase van het pilootproject Bidladder, en deze wijzigingen evenredig en niet-discriminerend zijn;

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen met het oog op de evolutie van de R3-producten van formele aard zijn en de principes van het ARP-contract niet veranderen;

Overwegende dat voorgestelde wijzigingen omtrent het proefproject R2 Non-CIPU evenredig en niet-discriminerend zijn;

Dat er evenwel een inbreuk op artikel 4.1.22/1 van het Energiedecreet wordt vastgesteld, doordat Elia de geïmpacteerde evenwichtsverantwoordelijken 15 dagen voor de start en het einde van de operationele periode van het proefproject op de hoogte brengt, terwijl het vernoemde decreetsartikel voorschrijft dat de netbeheerder de evenwichtsverantwoordelijken *onmiddellijk* op de hoogte van de onderbreking of van de beperking van de afname en injectie van de productie-eenheden moet brengen.

Dat, evenwel, de geïmpacteerde evenwichtsverantwoordelijken vrijgesteld zijn van verantwoordelijkheid van onevenwicht, het proefproject beperkt is in de tijd en omvang, en er geen enkele opmerking van de geconsulteerde marktpartijen op de periode van 15 dagen ontvangen werd;

Dat om al die redenen de VREG de inbreuk op art. 4.1.22/1. van het Energiedecreet gedooft;

Dat de wijzigingen aan het ARP-contract omtrent het proefproject R2 Non-CIPU dan ook worden goedgekeurd, zij het onder voorwaarde dat:

- Elia in de mate van de mogelijkheden van het proefproject de modaliteiten met betrekking tot het op de hoogte brengen van de evenwichtsverantwoordelijkheden aanpast conform

art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet en, als dit niet binnen de mogelijkheden van het proefproject valt, dit te motiveren t.a.v. de VREG.

- Elia rekening houdt met art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet, als zij een volledig kader voor 'R2 non-CIPU' zouden willen introduceren buiten het huidige proefproject.

Overwegende dat de voorgestelde wijzigingen met het oog op de loutere aanpassing van het ARP-contract naar aanleiding van de wijziging van de federale elektriciteitswet geen goedkeuring van de VREG behoeft.

Overwegende dat de VREG geen opmerkingen heeft bij de overige wijzigingen aan het ARP-contract, voorgesteld als variapunten;

Beslist de VREG

om de door Elia voorgestelde wijzigingen aan het contract van toegangsverantwoordelijke goed te keuren op voorwaarde dat 1) Elia in de mate van de mogelijkheden van het proefproject de modaliteiten met betrekking tot het op de hoogte brengen van de evenwichtsverantwoordelijkheden aanpast conform art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet en, als dit niet binnen de mogelijkheden van het proefproject valt, dit te motiveren t.a.v. de VREG. en 2) Elia rekening houdt met art. 4.1.22/1 van het Energiedecreet, als zij een volledig kader voor 'R2 non-CIPU' zouden willen introduceren buiten het huidige proefproject.

5. Bijlage

Bijlage 1: contract van toegangsverantwoordelijke (met track changes)

Voor de VREG

Brussel

Thierry Van Craenenbroeck
Waarnemend algemeen directeur